

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. III. De proprio Episcopo ratione Beneficij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

centia, ab alio; sic sacra Congregatio apud Piafecium *in praxip.* 1. c. a. 2. Not. 3. *vagos* ordinandos esse ab Episcopo suæ, vel paternæ originis, si etiam Pater tempore natiuitatis ipsorum vagus fuit; si non possit constare de Patris origine (ut si & hujus parens tunc, quando iste natus est, vagus fuit) illi Episcopo censentur vagi tunc subjecti, in cuius diocesi petunt Ordines; sic Tiberius *in instruct. ordinand.* c. 7. q. 47. Not. 4. Libertos, seu libertinos ordinari posse ab Episcopo, vel suæ propriæ originis, vel ab Episcopo originis suorum Patronorum, cum sequantur eorum, & non Patris originem, ut dicitur *cit. L. assumptio*, & tradit Barbofa *cit. nu.* 18. & 36.

§. II.

De proprio Episcopo ratione domicilij.

2135. **E**piscopus proprius *ratione domicilij* est, in cuius diocesi aliquis sedem fixit animo ibi perpetuò manendi, nisi quid avocet, licet alibi natus sit, *L. Civiles Cod. de incolis, junct. gloss. v. Laicum.* Nam domicilium animò, & factò contrahitur, *L. domicilium, ff. ad municip. junct. gloss. v. factò.* Cæterum juxta novissimam constitutionem Innocentij XI. *§. subditus autem*, de qua à *num.* 2124. ad effectum recipiendi Ordines, ille tantum censi debet *subditus domicilij*, qui, licet alibi natus sit, tamen adeò stabiliter in aliquo loco illud constituit, ut vel per decennium in eo habitando; vel duplo majorem rerum suarum partem cum instructis ædibus, in illum locum transfereudo, ibique per aliquod considerabile tempus commorando, animum suum ibidem perpetuò commorandi demonstraverit, & jurejurando affirmet, se verè ac realiter, talem animum habere, idque in utroque casu; ut exposuimus *supr. num.* 2126.

2136. Not. autem 1. quòd filius, manens cum Patre, sortiatur domicilium Patris, si alibi domicilium, seu sedem non figat; cum etiam filiusfamilias *pubes*, domicilium sibi constituere possit, *L. Placet, 3. cum seq. ff. ad municip.* Not. 2. quòd filius non amittat domicilium Patris, discedendo ab isto, si retineat animum,

ad illum redeundi. Navarr. *lib. 1. Consil. 3. h. t.* Not. 3. non amitti domicilium *originis* per hoc, quòd quis alibi constituat sibi domicilium *habitationis*. Illud enim est immutabile, ac renuntiari non potest, *L. assumptio, cit. ff. ad municip. & L. origine, C. de municip.* Not. 4. ut quis mutet domicilium, non requiri licentiam Episcopi. *c. fin. de Paroch. & Abbas ibid. nu. 1.*

§. III.

De proprio Episcopo ratione Beneficij.

Episcopus proprius *ratione beneficij*, 2137. in ordine ad effectum ordinationis activæ, & passivæ, dicitur, in cuius diocesi aliquis obtinet beneficium Ecclesiasticum, esto alibi habeat originem, vel domicilium. Dixi 1. beneficium *Ecclesiasticum*; quo nomine non venit prebenda temporalis, nec Capellania non collativa, etiam perpetua, nec etiam beneficium alicui concessum in commendam temporalem; sic Barbofa *cit. alleg.* 4. *num.* 50. nec beneficium *exemptum* ab omni jurisdictione Episcopi; quia sic ratione illius Episcopo subijci non potest; nec etiam pensio Ecclesiastica, *gloss. in c. 3. h. t. in 6. v. Ecclesiasticum*; excipe, nisi talis pensio constituta alicui sit in titulum beneficij, Vicariæ perpetuæ, vel commendæ; sic Layman *lib. tr. 2. cap. 18.* excipe 2. nisi beneficium sit ei concessum in commendam perpetuam, & utilitatem Commendatarij; sic Barbol. *loc. cit.*

Venit autem hoc loco nomine *beneficij*, 2138. vi cuius quis ad Ordines *subijcitur* Episcopo, etiam beneficium *manuale*; Rebuff. *in praxi benefic. tit. de Clericis, & à quibus, nu. 2.* secundo beneficium non exigens residentiam; Pirhing *hic num.* 34. tertio, esto illius beneficij præsentatio, institutio, vel collatio ad alium pertineat, modò quoad jura Episcopalia Episcopo, ejus titulo aliquem ordinanti, subjectum sit. Sic Barbofa *cit. nu. 52.* Addunt aliqui, etiamsi beneficium illud sit tenue, nec sufficiens ad congruam vitæ sustentationem; sic Barbofa *cit. nu. 44.* sed hoc non amplius procedit propter *cit. constitut.* Innocentij XI. ubi *§. licet verò*, decernit,

nit, ac declarat contrarium, ut habetur supra nu. 1228. intellige, ut quis ad ejus titulum ordinetur; ut quis Episcopo subiciatur, per ordinem ad recipiendos ordines ab illo, dicatur *subjectus*, ex mente illorum DD. prius, sufficiebat.

Dixi 2. in cujus diœcesi beneficium obtinet. Nam non sufficit, nondum obtentum, ut constat ex cit. *Constit.* Innocentij XI. §. nulli Episcopo *supr.* nu. 2126. An autem sufficiat sola collatio, sive titulus justus sit sine possessione; vel sola possessio, sine titulo justo? contravertunt aliqui hic apud Pirhing nu. 33. sed hæc controversia dirimitur, ex dictis nu. 2128. ubi ex *licet verò*, constat, requiri pacificam beneficij possessionem.

Præter hoc not. ex dict. *supra* n. 2127. in §. Præterea Constitutionis Innocentianæ, Clericum à proprio Episcopo ad Clericalem tonsuram, vel minores ordines legitime promotum, non posse ab alieno Episcopo, ad superiores ordines, promoveri titulo alicujus beneficij, in illius diœcesi obtenti, nisi ante illorum susceptionem, à proprio Episcopo tam originis, quam domicilij, obtineat *testimoniales literas* super suis natalibus, ætate, moribus, & vitâ, easque Episcopo ordinanti, in actis illius Curæ conservandas, exhibuerit.

Not. 2. neminem, titulo beneficij in aliena diœcesi obtenti, in ordine ad effectum suscipiendi ordines ab illo Diœcesano, ejus jurisdictioni *subditum* censeri debere, nisi illud beneficium sit ejus redditus, ut juxta synodalem taxam; vel, ea deficiente, juxta morem originis, deductis oneribus, ad congruam vitæ sustentationem *per se* sufficiat, & ab ordinando *pacifice possideatur*, sublata, quacunque facultate supplendi per pingue patrimonium, quod fructibus illius beneficij deficeret. ex nu. 2128.

Præter hæc quæres 1. an ordinatus ab uno Episcopo, possit ad altiorem ordinem promoveri *ab alio*, sine licentia prioris? Resp. ordinatum ab uno Episcopo *proprio ratione originis*, posse ordinari ulterius *ab alio*, pariter *proprio* ex eodem, vel alio, *titulo* v. g. *domicilij, beneficij*, etiam sine licentia prioris, c. nullus *h. tit. in 6.* extra duos casus; 1. si Clericus in sacris constitutus, à priori ordinatus sit ad certæ Ecclesiæ servitium, vel beneficium,

Tom. I.

exigens residentiam. Trid. *sess.* 23. c. 16. *de reform.* 2. si sit ordinatus ab ipso Papa, c. *cum in distribuendis* 12. *h. t.* ubi Innocentius III. *Ordinato à Papa*, clementer *indulsi*, ut ordinari ulterius posset ab Episcopo Bononiensi, ubi rubrica c. habet, *ordinatus à Papa, sine licentia Papæ, ad Superiores ordines non promovetur.*

Quæres 2. an Clerici Latini possint ordinari ab Episcopis Græcis, & e contra? Resp. posse Latinum à Græco, *ritu Latino*; & Græcum à Latino *ritu Græco*; non autem secus, c. *cum secundum*, 9. *h. t.* ibi: *cum secundum regulas Ecclesiasticas*; quia verò (sicut dicitur) in partibus Calabriae, Latini a Græcis, & Græci à Latinis, secundum alterutrius institutionis observantiam, ordinantur; *nolumus de cetero, commixtiones, & consuetudines rituum in ordinibus* observari. Not. autem, Græcos Episcopos non servare ritum Latinum, *non ordinandi extra quatuor tempora*; glossa *hic, in casu dict. c.* Unde nullus Latinus Episcopus, suo subdito Latino, dare potest licentiam, recipiendi ordines à Græco, illo ritu; Azor *p. 2. l. 3. c. 48. q. 14.*

Quæres 3. an Episcopi Italiæ possint ordinare ultra montanos? Resp. quod non possint sine licentia Papæ, vel literis dimissorijs proprij Ordinarij, c. 1. *h. t. in 6.* ubi nota, quod hæc constitutio loquatur de Clerico *ultramontano*, non ordinando, & de Ordinario originis; sed Urbanus VIII. *in Constitut.* editâ. 11. Dec. 1624. *incip. secretis*, apud Barbof. *in cit. c. 1. motu proprio*, eandem prohibitionem innovat, & extendit etiam ad primam tonsuram, & minores ordines; & loquitur indefinitè de dimissorijs Ordinariorum.

Quæres 4. quid observandum Episcopo, in ordinatione suorum *familiarium*? circa præsentem quæstionem constat ex dictis supra in §. *ad hæc, n. 2130.* nimirum à nullo Episcopo, familiarem suum alienæ diœcesis subditum, promoveri posse, vel ordinari etiam ad primam tonsuram, nisi ordinandus exhibeat *testimoniales literas* à proprio originis, vel domicilij Prælato, juxta dicta *nu. citato*; 2. nisi talem familiarem per integrum, & completum triennium, in suo actuali servitio (juxta Trid. *sess.* 23. *de reform. c. 9.*) secum retinuerit, ac suis sumptibus aluerit; ac demum,

P p p

nisi

nisi Beneficium, quod ei juxta modum in *q. licet verò supra n. 2128.* sufficiat, & cessante omni fraude, *statim* (hoc est intra terminum unius mensis, à die factæ ordinationis) re ipsa conferatur, factâ simul *expressâ*, in collatorum ordinum testimonio, *mentionem familiaritatis, & literarum testimonialium ab Ordinati Pralato originis, seu domicilij.*

ARTICULUS IV.

De Literis Dimissorijs.

2144. SUPPON. quòd nullus ordinari possit ab alio Episcopo, sine licentia proprii Episcopi, c. *Episcopum* 9. q. 2. quod desumptum est ex CC. Antiocheno c. 12. ubi dicitur: *Episcopum non debere in alienam irruere civitatem, quæ probatur non esse subiecta; neque in Regionem, quæ ad ejus curam minimè noscitur pertinere, ad aliquid ordinandum; neque Presbyteros, aut Diaconos constituere, ad alios Episcopos pertinentes, nisi fortè cum voluntate, & testimonio propriæ regionis Episcopi: item c. nullus 4. h. t. in 6. ibi: Nullus Episcopus, vel quivis alius, infanti (nisi fortè Religionem intraret) seu illiterato, sed nec absque sui Superioris licentia, homini diæcesis aliene, Clericalem præsumat conferre tonsuram: nec etiam conjugato, nisi volenti Religionem intrare, aut ad Sacros Ordines promoveri: prout est Sacris Canonibus definitum.* Qui verò contra fecerit (ut in eo, in quo peccaverit, puniatur) per unum annum à collatione Clericalis tonsuræ duntaxat noverit se suspensum. Hæc autem licentia communiter scriptò dari solet (quamvis, *ut in scripto detur*, absolute non requiratur, juxta Trid. Sess. 14. c. 7. de Reform.) excepto casu, qui ponitur in c. 1. h. t. in 6. per *litteras autem dimissorias*, ea licentia, *scripto data*, intelligitur. Dimissoriæ istæ vocantur etiam *Reverendæ*, à Persona Reverendissima dantis, Trid. Sess. 7. c. 10. de Reform. interdum etiam *Testimoniales*, seu *commendatitiæ*; Trid. Sess. 14. c. 2. & 3. eodem, & expressius c. 1. dist. 73. quia per tales litteras commendantur mores, probitas, & scientia ordinandi; vel de his, quæ ad Ordines pertinent, testimonium datur.

2145. Not. autem 1. quòd ex novissima Con-

stitut. Innoc. XI. §. *præterea*, sub gravi pœna constitutum sit, ut Clericus ad primam tonsuram, vel minores Ordines legitime promotus, non promoveatur ab alio Episcopo ad ultteriores Ordines, *titulo beneficij, in ipsius Diæcesi obtenti*, nisi ante illorum susceptionem exhibeat à proprio Episcopo tam originis, quàm domicilij, testimoniales litteras, super suis natalibus, ætate, moribus, & vita; de quo V. num. 2127. Not. 2. quòd easdem Testimoniales litteras ordinanti præsentandas exigit Innocent. in *q. Cæterum subditus*, si ordinandus, ex accidenti natus in aliquo loco, tanto temporis spatio ibidem moram traxit, ut potuerit ibidem aliquo Canonico impedimento irretiri, ut constat ex *q. si quis n. 2130.* intellige, testimoniales dandas ab Ordinario loci, talis accidentalis Nativitatis: idem est, si quis à propriæ originis loco, in ea ætate discessit, qua impedimento Canonico potuit obnoxius fieri, ut habetur in *eadem Constit. q. si quis tamem n. 2130.*

2146. Quæstio autem est 1. quinam dare possint litteras dimissorias, & quibus? & hanc potestatem competere summo Pontifici, respectu omnium Christianorum. c. 1. h. t. in 6. secundò, Legatis à latere; sic Tiberius cit. c. 7. q. 51. intellige, *subditis sue legationis*: tertio, Episcopo proprio, vel ratione originis, vel ratione domicilij, vel ratione Beneficij secundum prius dicta, c. *cùm nullus h. t. in 6.* ibi: *cùm nullus Clericum, paræcia aliene, præter Superioris ipsius licentiam, debeat ordinare*: Superior intelligitur in eo casu Episcopus, de cujus diæcesi est is, qui ad Ordines promoveri desiderat, oriundus, seu in cujus diæcesi Beneficium obtinet Ecclesiasticum, seu habet (licet alibi natus fuerit) domicilium in eadem: quartò Prælatis Episcopò inferioribus, sive Regularibus, sive sæcularibus, non tamen alijs, nisi suis subditis; sed non ad alium Episcopum, quam in cujus diæcesi sunt, etiamsi cæteroquin ab eo sint exempti; nisi habeant ex consuetudine legitima, vel privilegio, dimittendi suos ad quemcunque Episcopum Catholicum, c. *cùm nullus h. t. in 6. q. Inferiores, junct. gloss. V. Prælatis, & V. Episcopo*; Trid. Sess. 23. c. 10. de Reform. Excipe Prælatos inferiores, exemptos, habentes in aliquo loco *Jurisdictionem ordinariam*,